

Фота Кастуся Дробава.

Помнік Якубу Коласу на Вайсковых могілках.

Пісьменнікі, мастакі, навукоўцы, бібліятэкары ды звычайныя аматары беларускай культуры збіраюцца разам на Ваенных могілках каля магілы Якуба Коласа, каб згадаць яго жыццё і нагадаць, наколькі жывая творчасць народнага паэта Беларусі.

— Сёння, у дзень памяці нашага сьлывага паэта і пісьменніка, ёсць добрая нагода ўгадаць і ацаніць ролю і значэнне Якуба Коласа ў жыцці беларускай нацыі, беларускага народа, беларускай літаратуры, мовы і культуры, — зазначыў член-карэспандэнт Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі першы намеснік дырэктара па навуковай рабоце Цэнтра

Чалавек Слова

даследаванняў беларускай культуры, мовы і літаратуры НАН Беларусі Аляксандр Лукашанец. — Якуб Колас быў чалавекам сваёй эпохі. Ён нарадзіўся ў канцы XIX стагоддзя, і тая атмасфера нацыянальна-культурнага ўздыму, у якой прайшлі яго юнацкія і маладыя гады, на ўсё жыццё сфарміравала ў ім лепшыя якасці чалавека, грамадзяніна, патрыёта. Якуб Колас быў сведкам самых вялікіх і самых трагічных падзей XX стагоддзя, ён непасрэдна ўдзельнічаў у іх, але разам з тым заўсёды верна служыў роднай зямлі, літаратуры, беларускай мове.

Аляксандр Лукашанец зазначыў, што Якуб Колас застаўся ў гісторыі краіны не толькі як таленавіты пісьменнік і паэт, які пакінуў нам свае несмяротныя творы: «Сёлета, у Год навукі, дарэчы ўспомніць, што Якуб Колас быў сапраўдным навукоўцам: з першага дня існавання Акадэміі навук і да апошняга дня свайго жыцця быў яе нязменным віцэ-прэзідэнтам, стаяў у каторце першых беларускіх акадэмікаў. Ён — аўтар першай метадыкі беларускай мовы. Ідэі і напрацоўкі Якуба Коласа ляглі ў збор правіл правапісу і пунктуацыі 1959 года, які на паўстагоддзя забяспечыў адзінства беларускай пісьмовай мовы».

Падчас урачыстасцей згадалі навукоўцу, шчыльна звязанага з Якубам Коласам у жыцці і нават пасля смерці, — старэйшага сына літаратара Данілу Міцкевіча, чья магіла знаходзіцца побач з магілай бацькі. Ён зрабіў неацэнны

ўклад у справу захавання коласаўскай спадчыны, рупіўся пасля смерці бацькі пра яго творчыя здабыткі, стаў першым дырэктарам Дзяржаўнага літаратурна-мемарыяльнага музея імя Якуба Коласа. Цяперашні дырэктар Дзяржаўнага літаратурна-мемарыяльнага музея імя Якуба Коласа Зінаіда Камароўская нагадала прысутным, што 3 лістапада адзначаецца 135-годдзе з дня нараджэння Якуба Коласа. Да гэтай значнай для гісторыі беларускай літаратуры даты ў музеі ўжо пачалі падрыхтоўку: плануецца шэраг выставак і імпрэз у Беларусі і за яе межамі, ідзе арганізацыя серыі міжнародных навуковых канферэнцый «Каласавіны». Работа па ўшанаванні памяці творцы зараз ажыццяўляецца ў Літве і Узбекістане. Праз некалькі месяцаў на месцы, дзе ў Вільнюсе знаходзіліся рэдакцыі газет «Наша доля» і «Наша ніва», з'явіцца асобная памятная дошка з імем Якуба Коласа. Выява народнага паэта Беларусі сёлета ўпрыгожыць і сцяну дома ва Узбекістане, дзе жыў і працаваў творца.

У гонар Песняра гучалі не толькі словы ўдзячнасці і пашаны, але і вершаваныя радкі — сучасныя беларускія паэты прысвяцілі вершы тытану беларускай літаратуры. Побач з традыцыйнымі прамовамі выказалі і новыя ідэі. Так, увага наведнікаў гэтым разам была скіравана на тое, што няблага было б адкрыць новы мемарыял у парку імя Максіма Горкага, дзе да вайны стаяла коласаўская хата.

Дар'я ЧАРНЯЎСКАЯ